

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

TRIDESET TREĆI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM
AKTIVNOSTIMA U OKVIRU PROCESA STABILIZACIJE I
PRIDRUŽIVANJA EU, jul - septembar 2013.

Podgorica, novembar 2013.

SADRŽAJ

UVOD	3
1.POLITIČKI DIJALOG	4
2.SPROVOĐENJE SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU (SSP)	5
3.INSTRUMENT ZA PRETPRISTUPNU PODRŠKU – IPA.....	5
3.1. I komponenta Ipe - Podrška tranziciji i jačanju institucija	6
3.2. II komponenta Ipa - Regionalna i prekogranična saradnja	6
3.3. III komponenta Ipe - Regionalni razvoj i IV komponenta Ipe - Razvoj ljudskih resursa.....	9
3.4. V komponenta Ipe - Ruralni razvoj	10
3.5. Aktivnosti na uvođenju decentralizovanog upravljanja	10
3.6. Višekorisnički programi IPA.....	10
3.7. Instrument za podršku infrastrukturnim projektima	11
3.8. Programi EU	11
4.KOMUNIKACIONA STRATEGIJA.....	11
5.OBUKE SLUŽBENIKA MVPEI.....	13
6.PROJEKTI PODRŠKE.....	13
6.1. Jačanje kapaciteta MVPEI	13
6.2. TAIEX – Instrument za tehničku podršku i razmjenu informacija.....	14
7.USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA.....	17

UVOD

Trideset treći kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji obuhvata najvažnije događaje koji su obilježili period od 1. VII do 30. IX 2013.

Izvještaj sadrži presjek ključnih aktivnosti u okviru Procesa stabilizacije i pridruživanja, s akcentom na: politički dijalog, sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, instrument za pretpriступnu podršku – Ipa, komunikacijsku strategiju, obuke državnih službenika i namještenika, projekte podrške (TAIEX, CDP) i usklađivanje zakonodavstva. Takođe, Izvještaj daje osvrt na ključne aktivnosti iz pregovaračkog procesa Crne Gore s Evropskom unijom.

Tokom izvještajnog perioda, 29. VII, održana je peta redovna sjednica Kolegijuma za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, na kojoj je konstatovano uspješno okončanje procesa skrininga, pozdravljen posvećen i odgovoran pristup crnogorskih institucija koje su, u saradnji s Evropskom komisijom i ekspertima država članica, izradile akcione planove za 23. i 24. poglavlje. Na sjednici je zaključeno da se sve aktivnosti u pregovaračkom procesu odvijaju u skladu s planiranom dinamikom i da u narednom periodu treba održati dosadašnji zamah u sprovođenju evropske agende.

Takođe, izvještajni period je protekao u znaku intenzivne saradnje s Odborom za evropske integracije Skupštine Crne Gore.

Održane su četiri sjednice Odbora na kojima su: razmatrane realizovane aktivnosti u okviru pregovaračkih poglavlja 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost i predstavljena procedura usvajanja pregovaračkih dokumenata u Crnoj Gori i Evropskoj uniji (VI sjednica); razmotreni i jednoglasno odobreni nacrti pregovaračkih pozicija Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 6 – Privredno pravo (VII sjednica); poglavlje 5 – Javne nabavke (VIII sjednica); poglavlje 10 – Informatičko društvo i mediji (IX sjednica).

1. POLITIČKI DIJALOG

Nastavljen je politički dijalog između Crne Gore i Evropske unije.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **Igor Lukšić** i ministar vanjskih poslova Rumunije **Titus Korlacean** potpisali su, 4. VII u Podgorici, *Memorandum o razumijevanju između dva ministarstva o saradnji u oblasti evropskih i evroatlantskih integracija* i *Memorandum o razumijevanju o saradnji dvije diplomatske akademije*. Tokom posjete Crnoj Gori, ministar **Korlacean** se sastao s predsjednikom Vlade Crne Gore **Milom Đukanovićem** i ministrom odbrane **Milicom Pejanović - Đurišićem**.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **Igor Lukšić** je, tokom posjete Briselu 10. VII, imao bilateralni sastanak sa potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova Kraljevine Belgije, **Didjeom Rejndersom**.

- 25. VII potpredsjednik Vlade i ministar pravde **Duško Marković** se susreo s ministrom pravde Republike Italije **Anamarijom Kančeljieri**. Nakon razgovora ministri su potpisali *Dodatni bilateralni ugovor uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji od 13. XII 1957. godine* i *Dodatni bilateralni ugovor uz Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima od 20. IV 1959. godine*. Tokom posjete Crnoj Gori, ministar Kančelijeri se sastala s predsjednikom Vlade Crne Gore **Milom Đukanovićem**.
- Predsjednik Vlade Crne Gore **Milo Đukanović** se sastao 3. IX s predsjednikom Republike Hrvatske **Ivom Josipovićem**. U oviru svoje prve zvanične posjete Crnoj Gori, otkako je Hrvatska 1. jula postala 28 članica Evropske unije, hrvatski predsjednik **Josipović** se sastao i s predsjednikom Crne Gore **Filipom Vučanovićem** i predsjednikom Skupštine Crne Gore **Rankom Krivokapićem**.
- Tokom službene posjete Crnoj Gori 3. IX, ministar za evropske poslove u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Francuske **Tjerijem Repanten** se sastao s predsjednikom Vlade Crne Gore **Milom Đukanovićem**, potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova i evropskih integracija **Igorom Lukšićem** i državnim sekretarom za evropske integracije i glavnim pregovaračem za vođenje pregovora s EU ambasadorom **Aleksandarom Andrijom Pejovićem**.

- Državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač ambasador **Aleksandar Andrija Pejović** boravio je u posjeti Litvaniji 12. i 13. IX tokom koje je imao više bilateralnih susreta sa zvaničnicima te države. Sagovornici ambasadora Pejovića su pozdravili dosadašnji napredak koji je Crna Gora ostvarila u približavanju EU i istakli da Litvanija podržava Crnu Goru u napredovanju prema članstvu u Uniji. Takođe, ambasador **Pejović** učestvovao je na sastanku Radne grupe za proširenje EU koji je održan u Viljnušu u okviru Litvanskog predsjedništva Unijom.
- Tokom zvanične posjete Crnoj Gori, 16. IX, ministar vanjskih poslova Republike Finske **Erki Tuomioju** se sastao s predsjednikom Vlade Crne Gore **Milom Đukanovićem** i potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova i evropskih integracija **Igorom Lukšićem**.

2.SPROVOĐENJE SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU (SSP)

Sprovodenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nastavljeno je planiranim dinamikom.

U izvještajnom periodu, u Briselu je 10-11. IX, održan treći sastanak **Pododbora Crne Gore i Evropske unije za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku**, na kojem je razmotren napredak u oblasti nauke i istraživanja, obrazovanja i kulture, informacionog društva i telekomunikacija, zapošljavanja i socijalne politike.

U svim oblastima akcent je bio na usklađivanju nacionalnog zakonodavstva i institucionalnog okvira sa standardima EU, u kojima je, po ocjeni predstavnika EK, Crna Gora ostvarila mjerljiv napredak i ohrabrena je da nastavi započete reforme i prati dalje izmjene zakonodavstva EU u ovim oblastima.

3.INSTRUMENT ZA PRETPRISTUPNU PODRŠKU – IPA

U okviru koordinacije korištenja pretpristupne podrške u toku su aktivnosti na izradi Strategijskog dokumenta Crne Gore za Ipu 2014-2020 (SDCG) i pripreme za početak programiranja sredstava instrumenta IPA II.

U Podgorici je 23. jula 2013. održan VI sastanak Nadglednog odbora za Instrument pretpristupne podrške (IPA). Sastanku su prisustvovali predstavnici Generalne direkcije za proširenje Evropske komisije, Delegacije

Evropske unije u Podgorici, Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija i predstavnici resornih ministarstava. Odborom su kopredsjedavali nacionalni koordinator za Ipu **ambasador Aleksandar Andrija Pejović** i direktor za Crnu Goru, Hrvatsku, Island, Makedoniju i Tursku u Generalnoj direkciji za proširenje **Alehandra Kas Granhe**. Na sastanku su razmatrani svi bitni aspekti u vezi s programiranjem i statusom sprovođenja projekata Ipa, pripremama za uvođenje decentralizovanog upravljanja pretpristupnim fondovima EU kao i pripremama za korištenje Ipe tokom novog finansijskog perioda EU 2014-2020.

3.1. I komponenta Ipe - Podrška tranziciji i jačanju institucija

Projekti iz oblasti prve komponente Ipe za programe Ipa 20VII-2011 se sprovode u skladu s planiranim dinamikom. Finansijski sporazumi za nacionalne programe Ipe za 2012. i 2013. potpisani su 26. IV 2013. Programi sadrže **14 projekata ukupne vrijednosti 21.297.103 €. Od toga, IPA sredstva iznose 18.019.891 €, dok je vrijednost nacionalnog kofinansiranja 3.277.212 €.**

3.2. II komponenta Ipa - Regionalna i prekogranična saradnja

U Crnoj Gori se trenutno sprovodi 104 prekogranična projekta, od kojih 41 bilateralnih (Albanija - Crna Gora; Bosna i Hercegovina - Crna Gora; Hrvatska - Crna Gora i Srbija - Crna Gora), 26 transnacionalnih (Program Jugoistočna Evropa i Mediteran) i 37 projekata u okviru IPA Jadranskog susjedskog programa.

Alokacija EU sredstava i kofinansiranja:

Programi prekogranične saradnje	Ukupan broj projekata po programima	Ukupna vrijednost projekata u Crnoj Gori (u €)
Albanija-Crna Gora	11 projekata	1.034.000,00 (EU grant 878.900,00)
Bosna i Hercegovina - Crna Gora	8 projekata	944.049,44 (EU grant 788.010,74)
Hrvatska-Crna Gora	7 projekata	1.529.973,44 (EU grant 1.209.199,05)
Srbija-Crna Gora	15 projekata	2.147.630,21

		(EU grant 1.806.968,67)
Jugoistočna Evropa	18 projekata	2.034.212,28 (EU grant 1.870.203,68)
Mediteranski program	8 projekta	727.419,45 (EU grant 617.658,63)
Jadranski susjedski program	17 projekata, I poziv 20 projekata, II poziv	4.705.704,67 (EU grant 3.980.723,97) 4.894.575,75 (EU grant 4.160.389,39)
Ukupno	104 projekta	18.017.565,2 (EU grant 15.132.054,13)

Bilateralni programi

- U okviru prekograničnog programa **Albanija – Crna Gora**, završena je evaluacija projekata iz trećeg poziva za projekte koji obuhvata sredstva Ipe 2011 u iznosu od 1.080.000 € za Crnu Goru i 1.530.000 € za Albaniju. Finalni izvještaj o ocjenjivanju projektnih predloga, koji je usvojen na šestom sastanku Zajedničkog odbora za praćenje, dostavljen je na odobrenje ugovornim tijelima (DEU u Crnoj Gori i Albaniji). Takođe, u izvještajnom periodu je pripreman strateški projekat rekonstrukcije graničnih prelaza Božaj – Hani i Hotit i Grabom – Zatrijebačka Cijevna, koji će biti finansiran u okviru sredstava Ipe 2012 i 2013. Priprema nacrta projekta i potrebne projektne dokumentacije je u završnoj fazi.
- Za prekogranični program **Bosna i Hercegovina – Crna Gora** je 25. VII 2013. objavljen treći poziv za projekte u okviru sredstava Ipe 2011, 2012 i 2013. U cilju upoznavanja potencijalnih korisnika sa pravilima poziva i mogućnostima za prijavu projekata, organizovana su po tri informativna seminara u Crnoj Gori (Nikšić, Kolašin i Tivat) i Bosni i Hercegovini (Sarajevo, Mostar i Trebinje). Ovim događajima je prisustvovalo oko 450 potencijalnih aplikantata. Osim predstavnika MVPEI, Direkcije za evropske integracije BiH i Zajedničkog tehničkog sekretarijata programa, informativnim seminarima su prisustvovali i predstavnici DEU obje zemlje. Treći poziv za projekte je zatvoren 9. IX 2013.
- U okviru prekograničnog programa **Hrvatska – Crna Gora**, 13. IX je objavljen treći poziv za projekte, u okviru sredstava Ipe 2012 i 2013 i preostalih

sredstava iz Ipe 2011. U cilju promocije poziva i informisanja potencijalnih aplikanata, održani su informativni seminari u: Herceg Novom, Cetinju i Budvi. Poziv za projekte je otvoren do 13. decembra 2013. Za finansiranje projekata na raspolaganju je ukupno 3,2 miliona €.

– Za program **Srbija – Crna Gora**, operativne strukture prekograničnog programa su, uz podršku Zajedničkog tehničkog sekretarijata programa, u Rožajama 26. VI 2013. organizovale Forum za uspostavljanje prekograničnih projektnih partnerstava, koji predstavlja dio pripremnih aktivnosti za objavljivanje trećeg poziva za projekte.

Oko 140 učesnika Foruma iz objezmle suimali priliku da, u okviru tri tematske grupe: ekonomski razvoj, društveni razvoj i zaštita životne sredine, predstave svoje institucije/organizacije i da razmijene svoje projektne ideje.

– U okviru prekograničnog programa **Kosovo-Crna Gora**, Vlada Crne Gore je u izvještajnom periodu odobrila potpisivanje Finansijskog sporazuma za 2013. Operativne strukture i ugovorna tijela programa su razmatrali pravila predstojećeg poziva za projekte i detaljan vremenski plan za sprovođenje programa, kao i načine za korišćenje sredstava tehničke podrške.

U toku je priprema kancelarije Antene u Beranama, kao i zapošljavanje dvoje službenika koji će raditi u Zajedničkom tehničkom sekretarijatu u Peći i Anteni u Beranama.

IPA Jadranski prekogranični program

U okviru IPA Jadranskog prekograničnog programa, završen je drugi korak u okviru poziva za strateške projekte, u kojem su vodeći partneri bili u obavezi da, na osnovu rezultata analize projekata dostavljenih u prvom koraku poziva, dopune ili smanje broj partnera u okviru projekata i da izvrše eventualne budžetske promjene. MVPEI je dostavio Upravljačkom tijelu ovog programa u Akvili svoje ocjene strateških projekata u kojima učestvuju crnogorski partneri.

Izvještajni period su obilježile i nadgledne posjete projektima koji se finansiraju u Crnoj Gori u okviru prvog i drugog poziva za projekte. Cilj posjeta je upoznavanje sa stanjem projekata koji se sprovode, kao i rješavanje mogućih nedoumica korisnika i upoznavanje s obavezama izvještavanja. Najavljena je i posjeta predstavnika Zajedničkog tehničkog sekretarijata projektima čije sprovođenje je u toku.

Transnacionalni programi

Program Jugoistočna Evropa (SEE)

17. i 18. IX 2013. u Splitu su održana dva tematska seminara za vodeće partnere i nacionalne kontakt osobe programa Jugoistočna Evropa. Na seminarima su prisustvovali predstavnici partnerskih organizacija koje učestvuju u projektima u okviru prioriteta „Pristupačnost“ i „Inkluzivni rast“, gdje je predstavljen doprinos projekata u programu Jugoistočna Evropa u oblasti tematskih prioriteta u budućem programskom periodu.

U organizaciji Sektora za ugovaranje i finansiranje EU sredstava pomoći u Ministarstvu finansija, u izvještajnom periodu je održana obuka na temu „Prvi nivo kontrole i nabavke u okviru transnacionalnih programa SEE i MED“, koja je bila namijenjena crnogorskim partnerima u projektima SEE i MED programa. Tokom obuke, projektni partneri su imali priliku da se upoznaju s pravilima nabavki po EU pravilima, kao i sa načinom izvještavanja tokom sproveođenja projekata.

Mederanski program (MED)

24. i 25. IX 2013. u Atini je održan sastanak Radnog tijela u okviru Mediteranskog programa koje je uspostavljeno za potrebe pripreme novog programa za period 2014-2020.

Izvještajni period su obilježile nadgledne posjete projektima koji se finansiraju u Crnoj Gori u okviru integrisanog sistema upravljanja sredstvima. Cilj posjeta bio je upoznavanje sa napretkom u sproveođenju projekata, otklanjanje svih dilema korisnika fondova i upoznavanje s obavezama i pravilima za sproveođenje projekata. Nadgledne posjete su organizovane za sljedeće institucije/organizacije: Prijestonicu Cetinje, Upravu pomorske sigurnosti Crne Gore i AD Kontejnerski terminal i generalni teret u Baru.

3.3. III komponenta Ipe - Regionalni razvoj i IV komponenta Ipe - Razvoj ljudskih resursa

Evropska komisija je usvojila operativne programe za III i IV komponentu Ipe za period 2012-2013. i odobrila Strategijski okvir usklađenosti tokom novembra 2012. Nastavljeno je praćenje pripreme projektne dokumentacije i identifikacionih formulara za opise operacija definisanih u operativnim

programima, što je pored decentralizacije sistema upravljanja za ove dvije komponente uslov za operativno korištenje sredstava.

3.4. V komponenta Ipe - Ruralni razvoj

Krajem septembra počeo je twining projekt „Jačanje programa ruralnog razvoja kroz IPARD“ iz nacionalnog programa IPA 2011, koji za cilj ima pružanje podrške u uspostavljanju moderne i efikasne administracije, sa fokusom na jačanje struktura i ljudskih resursa, a u cilju usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom EU i pripreme za uvođenje IPARD-a.

3.5. Aktivnosti na uvođenju decentralizovanog upravljanja

Nastavljene su redovne aktivnosti u okviru pripreme za prenos ovlašćenja za upravljanje fondovima EU. U okviru završne faze decentralizacije sistema upravljanja za I i IIb komponentu Ipe tokom aprila 2013. sprovedena je druga posjeta revizora EK za ocjenu uspostavljenog sistema za decentralizованo upravljanje.

Misija revizora zaduženih za komponentu III i IV komponentu Ipe je organizovana krajem maja 2013. s ciljem procjene procedura i poznavanje istih od strane službenika uključenih u navedene komponente.

Tokom jula 2013, MPRR je intenzivno radilo na pripremi neophodne dokumentacije i procedura ključnih za akreditaciju V komponente IPA u Crnoj Gori, tako da je akreditacijski paket dostavljen na nacionalnu akreditaciju krajem jula 2013.

3.6. Višekorisnički programi IPA

Projekte Višekorisničkog programa Ipa centralizovano priprema Evropska komisija s ciljem promovisanja regionalne saradnje u skladu s prioritetima koji su definisani Višekorisničkim višegodišnjim indikativnim planskim dokumentom. **Kroz višekorisničke programe Ipa 2007-2012 Evropska komisija sprovodi 112 regionalnih projekata ukupne vrijednosti 646.630.150 €.** Evropska komisija je odobrila 13 opisa u okviru programa za 2013. godinu ukupne vrijednosti 100.050.000 € za sve zemlje korisnice.

3.7. Instrument za podršku infrastrukturnim projektima

U okviru X ciklusa za dostavljanje projektnih prijava Investicijskog okvira za Zapadni Balkan Crna Gora je dostavila sedam projektnih prijava iz oblasti zaštite životne sredine, saobraćaja i energetike.

3.8. Programi EU

Vlada je 4. VII 2013. usvojila **Informaciju o učešću Crne Gore u Programima unije** i zadužila resorna ministarstva da inicijativu za pokretanje procedure za učešće Crne Gore u pomenutim programima dostave Vladi na razmatranje, uz neophodno informisanje Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija. U tom smislu, otpočeo je proces pripreme za učešće Crne Gore u Programima EU za period 2014-2020, s obzirom da je neophodno potpisivanje novih Memoranduma o saradnji. Pored programa u kojima je Crna Gora do sada učestvovala, započeta je komunikacija sa Generalnim direktoratom za carine i poreze EK, Ministarstvom finansija i Poreskom upravom oko učešća u programu *Fiskalis 2020*.

Delegaciji EU dostavljen je Sporazum o refundaciji dijela finansijske kontribucije za učestvovanje Crne Gore u program *Kultura* za 2013. Takođe, Ministarstvu nauke je dostavljen zahtjev za plaćanje finansijske kontribucije za učešće Crne Gore u *Sedmom okvirnom programu za istraživanja i inovacije* za 2013. u iznosu od 300.653,28 €, dok je Ministarstvu prosvjete dostavljen zahtjev za plaćanje finansijske kontribucije za učešće Crne Gore u *Programu cjeloživotnog učenja* za 2013. u iznosu od 40.000 €.

4.KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA

MVPEI je redovno, posredstvom svoje i internetske stranice Vlade Crne Gore, kao i putem naloga na Twiteru i Fejsbuku, informisao javnost o svim aktivnostima iz procesa evropske integracije Crne Gore, s akcentom na pregovarački proces o pristupanju Crne Gore EU.

Sva relevantna dokumenta i prezentacije iz procesa blagovremeno su postavljeni i stalno dostupni na sajtu MVPEI.

Tokom izvještajnog perioda, MVPEI je pripremilo i 16. VIII izdalo prvi broj magazina *Diplomarijus* koji sadrži pregled vanjsko-političkih aktivnosti Vlade Crne Gore i rada ministarstva u prvih pola godine.

Takođe, izdata je i brošura o odnosima Crne Gore i EU i NATO koji su objavljeni na interentskoj stranici Ministarstva.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **Igor Lukšić** i državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač za vođenje pregovora s EU **ambasador Aleksandar Pejović** dali su više izjava elektronskim i štampanim medijima. Ministar **Lukšić** je dao intervju za: Televiziju Crne Gore, Dnevni avaz, BHT 1, TV 1 Bosne i Hercegovine i Dnevne novine.

Takođe, ministar **Lukšić** je 30. VII održao redovnu polugodišnju konferenciju za medije, sa osvrtom na aktivnosti i dostignuća Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija.

Ambasador **Pejović** je dao izjave i intervju za: Dnevne novine, TVCG, TV Vijesti, ND Vijesti, Radio Jadran, Danas, Blic, Southeast European Times (SETimes) Bosnia and Herzegovina, Večernje novosti, NIN, kao i za GIZ-ovu publikaciju o pregovaračkom procesu Crne Gore i za Treći kvartalni bilten Nacionalnog naftnog komiteta Srbije Svjetskog naftnog savjeta na temu "Poglavlje 15".

Nastavljena je kvalitetna saradnja s predstavnicima civilnog društva i lokalnih samouprava. U navedenom periodu je održano više sastanaka i organizovano više informativno – promotivnih zajedničkih događaja koji su imali za cilj upoznavanje građana s procesom pristupanja Crne Gore EU.

Realizovane aktivnosti:

- 1. VII u Herceg Novom - obilježavanje ulaska Hrvatske u EU;
- 2. VII – ambasador **Pejović** na svečanoj ceremoniji u Vili *Gorica* zatvorio VI crnogorsku ljetnju školu za mlade diplomate *Vojvoda Garro Vuković*;
- 19. IX – generalni direktor za EI **Snežana Radović** učestvovala na okruglom stolu u Rožajama, u okviru projekta NVO Fors Montenegro *Hajde da razgovaramo o Evropskoj uniji*;
- 26. IX – ambasador **Pejović** govorio na tribini u Nikšiću: *Značaj multijezičnosti u EU*, koju su, u okviru obilježavanja evropskog dana jezika, organizovali MVPEI i Filozofski fakultet
- 27. IX – ambasador **Pejović** u Nikšiću učestvovao na otvaranju prekograničnog *Sajma neprofitnih ideja i Forumu o međusektorskim partnerstvima*

- 27. IX – ambasador **Pejović** učestvovao na javnoj raspravi IPA 2014/2020 i inkluzija Roma i Egipćana u Crnoj Gori, koja je realizovana u organizaciji Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore NVO CEDEM i Instituta za otvoreno društvo iz Budimpešte.

5. OBUKE SLUŽBENIKA MVPEI

U izvještajnom periodu realizovani su sljedeći programi obuka i usavršavanja koja su pohađali službenici MVPEI:

- Program za strane diplome, 22. do 27. VII, Singapur;
- Diplomatska akademija, 15. VII do 9. VIII, Beč, Austrija;
- IX seminar za strane diplome, 21. VIII do 4. IX, Meksiko;
- Forum za mlade diplome, 2. do 6. IX, Ankara, Turska;
- Evropska ljetnja škola, 2. do 6. IX, Telč, Češka Republika;
- Prvi modul Proaccession projekta Britanskog savjeta na temu – *Sastanci radnih grupa EU*, od 9. do 12. IX, održan u prostorijama Uprave za kadrove, Podgorica;
- EU Forum lokalne samouprave, 11. do 14. IX, Hvar, Hrvatska;
- Seminar za odnose s javnošću u oblasti evropske integracije 23. i 24. IX, RESPA, Danilovgrad;
- Seminar o programiranju IPA 2014-2020 prekograničnih programa 25. IX, PR centar, Podgorica;
- Sastanak povodom usvajanja nacrta Strategije za jugoistočnu Evropu 2020 u organizaciji Regionalnog savjeta za saradnju, 26. IX, Sarajevo, Bosna i Hercegovina;
- Javna rasprava *IPA 2014 – 2020 i inkluzija Roma i Egipćana u Crnoj Gori* u organizaciji Skupštine Crne Gore, 27. IX, Podgorica.

6. PROJEKTI PODRŠKE

6.1. Jačanje kapaciteta MVPEI

U MVPEI je, posredstvom Programa za razvoj kapaciteta – CDP, angažovano sedam nacionalnih konsultanata na različitim poslovima u: Direkciji za pravnu harmonizaciju, Direkciji za pristupanje EU, Generalnom direktoratu za koordinaciju programa pomoći EU, Službi za upravljanje ljudskim resursima i Službi za normativno - pravne poslove MVPEI.

U Crnoj Gori je 22. i 23 VII, posredstvom CDP-a, boravilo četvoro međunarodnih ekspertata iz Hrvatske u cilju pružanja savjetodavnih usluga prilikom izrade pregovaračkih pozicija za pregovaračka poglavља 23 – Pravosuđe i temeljna prava i 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost.

Takođe, međunarodni konsultant kojeg je CDP angažovao s ciljem pružanja stručne podrške glavnom pregovaraču i radnim grupama za pripremu pregovora o pojedinim poglavljima u vezi procjene fiskalnih uticaja toka pregovaračkog procesa je, tokom izvještajnog perioda, pripremio analizu fiskalnog uticaja nacrta pregovaračkih pozicija Crne Gore za određena poglavљa.

U saradnji s Centrom izvrsnosti iz Hrvatske, CDP je pružio podršku pripremi izrade Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

U tom smislu, MVPEI je kroz CDP je od 24. do 26. VII u Kolašinu, organizovalo seminar za službenike Vlade Crne Gore angažovane na izradi Programa pristupanja, na kome su detaljnije objašnjeni pravni aspekti izrade ovog dokumenta, kao i institucionalni okvir i aspekti administrativnih kapaciteta. Pripremljeno je posebno uputstvo za izradu Programa pristupanja, a u narednom periodu, CDP će pružiti dodatnu podršku u procjeni finansijskih troškova implementacije aktivnosti koje Program predviđa, za što je već angažovan međunarodni ekspert.

6.2. TAIEX – Instrument za tehničku podršku i razmjenu informacija

U okviru TAIEX podrške, u periodu na koji se odnosi Izvještaj realizovane su sljedeće aktivnosti:

JUL
01/07 - ekspertska misija za tehnološki razvoj ribarstva u Crnoj Gori, Institut za biologiju mora, Kotor, Crna Gora
01/VII - ekspertska misija za zoniranje vinogradarstva, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Podgorica, Crna Gora
01/VII - ekspertska misija za obuku vodećih asesora, akreditaciono tijelo Crne Gore, Podgorica, Crna Gora

01/VII - radionica za upravljanje IT u Agenciji za plaćanje, Agencija za plaćanje za poljoprivredu, ribarstvo i ruralni razvoj, Podgorica, Crna Gora

01/VII - ekspertska misija za procjenu potreba sistema oduzimanja kriminalnih sredstava i konfiskacije, Ministarstvo pravde, Podgorica, Crna Gora

02/VII – studijska posjeta za organsku proizvodnju, označavanje, sistem kontrole i uvoza, Ministarstvo poljoprivrede, Namur, Belgija

02/VII - radionica za više zemalja učesnica za unapređivanje koordinacije politika za medikamente, Ministarstvo zdravlja, Podgorica, Crna Gora

04/VII - Radionica za više zemalja učesnica za implementaciju međunarodnih restriktivnih mjera, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, Podgorica, Crna Gora

08/VII – ekspertska misija za razvijanje akcionalih planova za poglavlja 23 i 24, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Podgorica, Crna Gora

08/VII - Sindikati Zapadnog Balkana i evropske integracije, zakonodavstvo EU i praksa socijalnih dijaloga, Sindikati Zapadnog Balkana, Brisel, Belgija

09/VII - Radionica za mirno rešavanje radnih sporova, Agencija za mirno rešavanje radnih sporova Crne Gore, Podgorica, Crna Gora

09/VII - EU dijalog sa religijskim liderima Srbije, Brisel, Belgija

16/VII - radionica za više zemalja učesnica za zajedničko upravljanje kriznim situacijama, Ministarstvo odbrane, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

17/VII – radionica za više zemalja učesnica o donaciji preminulih i transplataciji, Ministarstvo zdravlja, Zagreb, Hrvatska

AVGUST

27/VIII – studijska posjeta o upotrebi interneta/intranet kao podrška obavještajnom poslu, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Beč, Austrija

SEPTEMBAR

02/IX - ekspertska misija za zanatstvo, industrijski dizajn i patente, Kancelarija

za intelektualnu svojinu Crne Gore, Podgorica, Crna Gora

03/IX - ekspertska misija za akomodacioni klasifikacioni sistem, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Podgorica, Crna Gora

03/IX - follow-up radionica za saradnju u oblasti revizije, Institucije za reviziju Zapadnog Balkana i Turske, Tirana, Albanija

03/IX - radionica na običnu i afričku svinjsku gripu, kancelarije za veterinarstvo, Viljus, Litvanija

10/IX - radionica za više korisnica za intelektualnu emigraciju, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

10/IX - radionica za više korisnika po pitanju institucije Ombudsman, Ombudsman, Danilovgrad, Crna Gora

11/IX - LAF seminar za antikorupciju i konflikt interesa, Brisel, Belgija

16/IX - studijska posjeta za razvoj akreditacionih servisa, Akreditaciono tijelo Crne Gore, Boras, Švedska

16/IX - radionica za korišćenje policijskih vebajtova u komunikacijske i istraživačke svrhe, Uprava policije, Podgorica, Crna Gora

16/IX - radionica za više zemalja članica za razvoj javne administracije, Budimpešta, Mađarska

16/IX - radionica za više zemalja članica za stupanje na snagu autorskih prava, Albanska kancelarija za autorska prava, Tirana, Albanija

18/IX - radionica za više zemalja učesnica za EU pomoć i izvještavanje, Ministarstvo finansija, Ministarstvo ekonomije, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

18/IX - radionica za više zemalja učesnica za CEFTA međunarodnu saradnju među SPS graničnim inspekcijama, Ministarstvo poljoprivrede, sanitarna, fitosanitarna i veterinarska inspekcija, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

19/IX - radionica za više zemalja učesnica za implementaciju Direktive 2011/36/EU za trafiking ljudima, Ministarstvo odbrane, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

19/IX - Dani razvoja institucija 2013, svi TAIEX i Twinning nacionalni koordinatori, Brisel, Belgija

23/IX - studijska posjeta za AFCOS, Ministarstvo finansijskih poslova, Riga, Litvanija

23/IX - radionica za sprovođenje policijske saradnje, Uprava za policiju, Podgorica, Crna Gora

23/IX - radionica za više zemalja korisnica za učestvovanje u programu za takmičenje preduzeća i malih i srednjih preduzeća, Generalni direktor za preduzetništvo i industriju, Brisel, Belgija

25/IX – studijska posjeta za Zakon o intelektualnoj svojini, Kancelarija za intelektualnu svojinu Crne Gore, Berlin, Njemačka

26/IX - LAF radionica za lokalni ekonomski razvoj, opštine članice mreže opština NALAS i IPA korisnice

30/IX - studijska posjeta za brzo nadziranje plavih granica, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Gaeta, Italija

30/IX - studijska posjeta za HACCP principe koji se primjenjuju u konfekcijskoj industriji, Ministarstvo zdravlja, Ljubljana, Slovenija

30/IX – rad sa prošlim i ratnim zaostavštinama u bivšoj Jugoslaviji, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

7.USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA

Dato je mišljenje na 42 nacrta, odnosno predloga zakona i podzakonskih akata koji su prikazani u tabeli.

JUL		
1	Predlog zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti	MF
2	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica	MF
3	Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje	MF

4	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona	MF
5	Predlog zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti na željeznicu	MSP
6	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sredstvima za zaštitu bilja	MPRR
7	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera i Amandmana na čl. 25 i 26 Konvencije o zaštiti prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera	MPRR
8	Predlog zakona o maslinarstvu	MPRR
9	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstevnom osiguranju	MZ
10	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije	MZLJMP
11	Predlog uredbe o vrsti i postupku dodjele priznanja državnom službeniku i namješteniku	MUP
12	Predlog uredbe o izmjenama Uredbe o načinu vršenja kontraobavještajne zaštite, označene stepenom tajnosti „POVJERLJIVO“	ANB
13	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu	MORT
14	Predlog uredbe o proceduri izrade i donošenja planskog dokumenta po skraćenom postupku	MORT
15	Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme	ME
16	Predlog odluke o visini naknade – putarine za upotrebu tunela „Sozina“ i prilaznih saobraćajnica	MSP
17	Predlog odluke o izmjeni Odluke o utvrđivanju broja radnih dozvola za strance za 2013. godinu	MRSS
AVGUST		
18	Predlog odluke o izradi Lokalne studije lokacije "Dubovica II"	MORT
SEPTEMBAR		
19	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o	MP

	Ustavnom суду	
20	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužilaštvu	MP
21	Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o sudovima	MP
22	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu	MP
23	Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog bilateralnog ugovora uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji od 13. decembra 1957. godine koji ima za cilj olakšavanje njene primjene	MP
24	Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog bilateralnog ugovora uz Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći od 20. aprila 1959. godine koji ima za cilj olakšavanje njene primjene	MP
25	Predlog zakona o kinematografskim djelatnostima	MK
26	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o žigu	ME
27	Predlog zakona o kombinovanom prevozu tereta	MSP
28	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Narodne Republike Kine o unapređenju saradnje u izgradnji infrastrukture	MSP
29	Predlog zakona o potvrđivanju amandmana na Stokholmsku konvenciju o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama	MORT
30	Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Njegovog Presvijetlog Visočanstva Princa od Monaka u oblasti održivog razvoja	MORT
31	Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o boravišnoj taksi	MORT
32	Predlog zakona o morskom dobru	MORT
33	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Ujedinjenih nacija o upotrebi elektronskih komunikacija u međunarodnim ugovorima	MIDT
34	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Hrvatske o socijalnom osiguranju	MRSS
35	Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o radu	MRSS
36	Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o Socijalnom savjetu	MRSS
37	Predlog uredbe o držanju, nošenju i načinu postupanja sa službenim oružjem	ANB

38	Predlog uredbe o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju materija ili predmet koji nastaju kao rezultat proizvodnog procesa da budu sporedni proizvod	MORT
39	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o novčanoj pomoći za lice koje traži azil, kojem je priznat status izbjeglice i kojem je odobrena dodatna zaštita	MRSS
40	Predlog odluke o prestanku važenja Odluke o obrazovanju Nacionalne komisije za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma	MO
41	Predlog pravilnika o načinu održavanja željezničkih vozila	MSP
42	Predlog Nomenklature poštanskih usluga	MIDT

Od ukupnog broja datih mišljenja u trećem kvartalu 2013. godine, sljedeći akti sadrže sekundarne izvore prava EU:

1	Predlog zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti	MF
2	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona	MF
3	Predlog zakona o kinematografskim djelatnostima	MK
4	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o žigu	ME
5	Predlog zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti na željeznici	MSP
6	Predlog zakona o kombinovanom prevozu tereta	MSP
7	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sredstvima za zaštitu bilja	MPRR
8	Predlog zakona o maslinarstvu	MPRR
9	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije	MZLJMP
10	Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o radu	MRSS
11	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu	MORT
12	Predlog uredbe o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju materija ili predmet koji nastaju kao rezultat proizvodnog procesa da budu sporedni proizvod	MORT
13	Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme	ME

KORIŠĆENE SKRAĆENICE

MF	Ministarstvo finansija
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MORT	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
MPRR	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
MVPEI	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
MPS	Ministarstvo prosvjete i sporta
MZLJMP	Ministarstvo za manjinska prava
ME	Ministarstvo ekonomije
MZ	Ministarstvo zdravlja
MIDT	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
MP	Ministarstvo pravde i ljudskih prava
MN	Ministarstvo nauke
MO	Ministarstvo odbrane
MK	Ministarstvo kulture
MSP	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
EK	Evropska komisija
STO	Svjetska trgovinska organizacija
DEU	Delegacija Evropske unije
FORS	Fondacija za razvoj sjevera Crne Gore
IPF	Instrument za podršku infrastrukturnim projektima
POSP	Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih nacija
IPARD	IPA Program za poljoprivredu i ruralni razvoj
OP	Operativni program